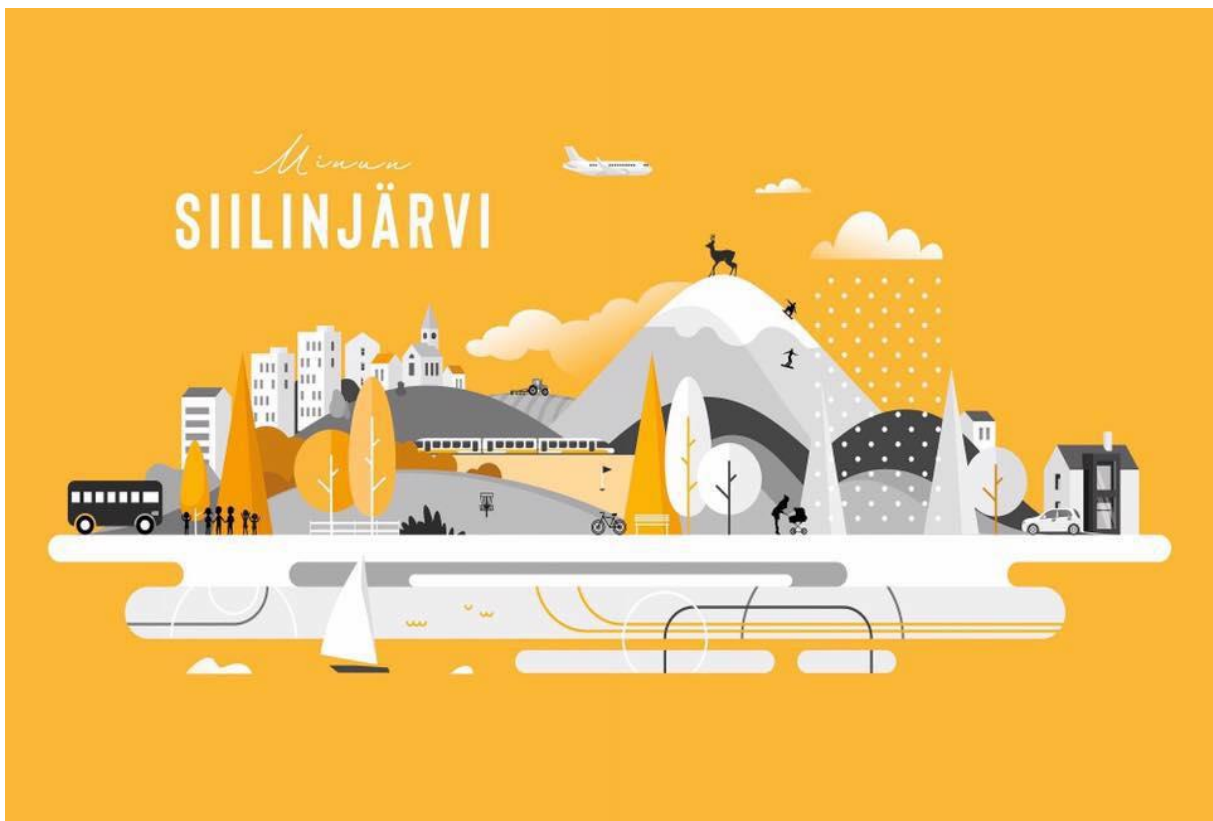

Siilinjärven kunta

Arviointikertomus 2020

Tarkastuslautakunta 11.5.2021 § 31

Kunnanvaltuusto 31.5.2021 § 12

Sisällys

1	Tarkastuslautakunta	3
2	Tavoitteiden toteutumisen arviointi	6
2.1	Strategiset tavoitteet	6
2.2	Talousarvion toteutuminen	8
2.3	Kuntakonserni	10
3	Palvelualueet	12
3.1	Elinvoima- ja konsernipalvelut	12
3.2	Sivistyspalvelut	13
3.3	Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	14
3.4	Tekniset palvelut	15
3.5	Yhteiset palvelut	16
4	Investoinnit	17
5	Eriytetyt tilinpäätökset	18
6	Muut havainnot	18
7	Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle	20

1 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja ulkoinen tilintarkastus

Tarkastuslautakunnan tulee kuntalain 121 §:n mukaisesti suorittaa arviointi siitä, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arvioinnin lähtökohtana on valtuuston tilikaudelle asettamat sitovat tavoitteet ja kunnanhallituksen selvitys niiden toteutumisesta. Arviointiin sisältyy myös kannanotto kunnan toiminnan tuloksellisuudesta.

Tarkastuslautakunta arvioi kunnan toimintaa kuntalaisen ja veronmaksajan näkökulmasta. Tarkastuslautakunta voi myös tehdä itsenäisiä tarkastuksia valitsemistaan kohteista. Tarkastuslautakunnan toimintaa säätelee kuntalain lisäksi kunnan hallintosääntö. Tarkastuslautakunta valmistelee tilintarkastajan valintaa koskevan esityksen valtuustolle. Tilintarkastajan tehtävät luetellaan Kuntal:n 123 §:ssä.

Tilintarkastuksen Siilinjärven kunnassa on hoitanut valtuuston valitsemana tilintarkastajana KPMG Oy Ab. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT, JHT Katri Hokkanen.

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Puheenjohtaja Toni Juvonen	Mari Ukkonen
Varapuheenjohtaja Hanna Heikkinen	Päivi Rissanen
Jäsen Harri Apell	Matti Gröhn
Jäsen Riitta Kerkola	Jarkko Kaitokari
Jäsen Jukka Tuppurainen	Kalle Savolainen

Taulukko 1 Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.1.-31.12.2020

Vuonna 2021 tapahtuneen lautakunnan jäsenen Hanna Heikkisen vaalikelpoisuuden menettämisen vuoksi vuoden 2020 arviointikertomusta on ollut 22.2.2021 lähtien valmistelemissa Anna Huttunen. Lautakunnan jäsen Harri Apell ei ole osallistunut lainkaan työskentelyyn vuoden 2020 aikana ja hänen tilallaan on pysyvästi ollut varajäsen Matti Gröhn.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Kunnan ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat. Niiden toiminta on kunnan muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta.

Lautakunnan esittelijänä on toiminut puheenjohtaja ja sihteerinä tarkastusasiantuntija Päivi Heikkinen.

Esteellisyydet

Hallintolain kohdissa 27 §, 28 § ja 29 § määritellään keskeiset perusteet esteellisyyden arvioinnissa. Lähtökohtaisesti henkilöt itse arvioivat omaa esteellisyyttään. Arviointikertomuksen laadinnassa ei ole todettu tarkastuslautakunnan jäsenillä esteellisyyksiä.

Lautakunnan puheenjohtaja, Toni Juvonen, oli 1.1. - 31.12.2020 myös Siilinjärven Uimala Oy:n hallituksen jäsen ja tästä syystä esteellinen arvioimaan tämän konserniyhtiön toimintaa.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Kunnanhallituksen on esitettävä toimintakertomuksessa selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja toteutumiin, tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen.

Lautakunnan jäsenet ovat seuranneet kunnan toimielinten päätöksentekoa pöytäkirjojen avulla ja tehneet havaintoja kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Lautakunnan jäsenet ovat seuranneet työnjakonsa mukaisesti lautakuntien ja palvelualueiden toimintaa. Lautakunta on kuullut tehtäväalueiden vastuuviranhaltijoita. Tarkastuslautakunta on painottanut arvioinnissaan viran- ja toimenhaltijoiden kuulemisia.

Tarkastuslautakunnalla oli vuoden aikana 11 kokousta, joissa viranhaltijoiden sekä henkilöstön edustajien kuulemisia oli yhteensä 19 kpl. Kuulemisia oli 11 vähemmän kuin edellisellä vuonna johtuen vähäisemmästä kokousten määrästä.

Tarkastuslautakunta	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kokousten lukumäärä	10	11	12	13	13	11
Kustannukset (€)	50 317	50 860	65 178	66 941	66 935	63 839

Taulukko 2 Tarkastuslautakunnan kokoukset ja kustannukset

Tarkastuslautakunnalle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellun mukaisesti, vaikka osana kunnan talouden tasapainottamisohjelmaa tarkastuslautakunnan kokousmäärää vähennettiin tavanomaisesta. Tämä merkitsi tarkastuslautakunnan kuulemisten määrän vähenemistä yli 30 %. Tarkastuslautakunta katsoo, että sille on varattava tulevalla valtuustokaudella kuntalain mukaisesti riittävät resurssit lakisääteisen arviointitoiminnan varmistamiseksi.

Arviointikertomus vuodelta 2019 käsiteltiin kunnanvaltuuston kokouksessa 15.6.2020 § 15. Kunnanvaltuusto merkitsi arviointikertomuksen tiedoksi ja lähetti sen kunnanhallitukselle toimenpiteitä varten.

Tarkastuslautakunta sai 22.10.2020 § 44 kunnanvaltuuston kokouksessa pyydyt kunnanhallituksen selvitykset vuodesta 2019 arviointikertomuksissa esitettyihin havaintoihin. Tarkastuslautakunta toteaa, että toimihenkilöt ja lautakunnat ovat perehtyneet ja vastanneet havaintoihin.

Tarkastuslautakunnan itsearviointi ja selvitys vuosien 2017 - 2020 työskentelystä

Lautakuntatyöskentely on onnistunut tavoitteissaan:

Kuntalain mukaiset tarkastuslautakunnan tehtävät on saatu hoidettua. Arviointikertomuksen käsittely kunnanvaltuustossa on ennen tilinpäätöksen käsittelyä.

Tilintarkastuspalvelut kilpailutettiin valtuustokaudella, prosessi sujui hyvin.

Arviointityön perusteella on palvelualueilla tehty korjaavia toimenpiteitä.

Sähköinen sidonnaisuusrekisteri hankittiin käyttöön. Laajempi käyttöönotto alkaa uuden valtuustokauden alussa.

Tarkastuslautakunnan toimintaa ohjaavaa koulutusta lautakunta käytti kautensa alkuvaiheessa hyödykseen, millä oli suuri merkitys lautakuntatyöskentelyn organisoinnissa ja systemoinnissa. Kouluttautuminen oli välttämätöntä, koska kaikki lautakunnan jäsenet olivat ensikertalaisia.

Lautakunnan jäsenten läsnäolo kokouksissa oli koko valtuustokauden lähes 100 %.

Kehittämiskohteita:

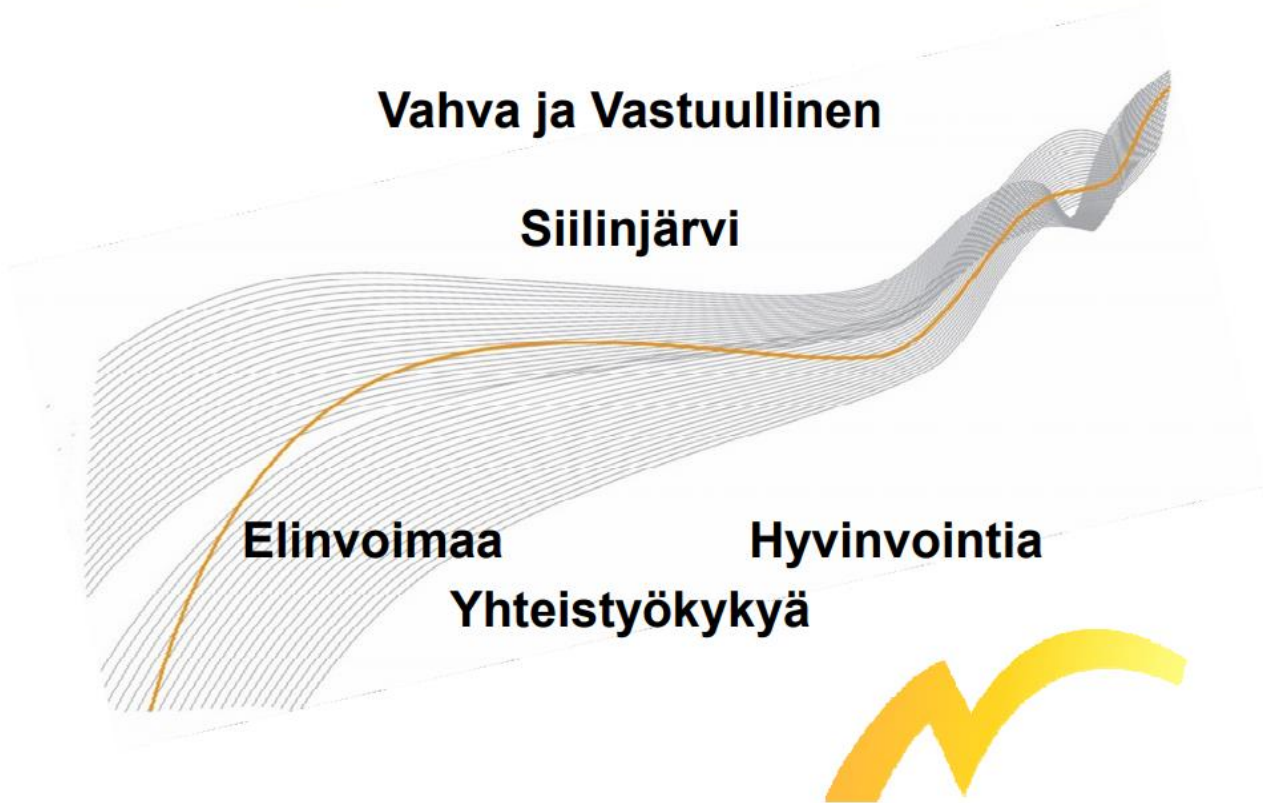
Lautakunnan jäsenten tietoteknistä osaamista olisi hyvä vahvistaa tehtävän arviointityön tehostamiseksi. Yhteistyön käytännön toteutusta varten olisi hyvä olla sähköinen alusta käytettävissä.

Tarkastuslautakunnan antamia väliarviointeja voisi käyttää tarvittaessa.

Valtuuston ja tarkastuslautakunnan yhteistyötä voisi lisätä.

Koemme itsearvioinnin olevan käyttökelpoinen työväline, jota olisi kannattanut käyttää vuosittain. Suosittelemme itsearvioinnin hyödyntämistä kaikille lautakunnille.

2 Tavoitteiden toteutumisen arviointi

2.1 Strategiset tavoitteet

Kasvu

Strategiassa kasvatavoitteina on väestön ja työpaikkojen kasvu, monimuotoinen asuminen sekä vetovoimainen ja yrittäjäaktiivinen kunta.

Kunnan väkiluku väheni 173 henkilöllä. Tavoite on 50 henkilöä lisää vuosittain. Vielä vuonna 2019 tavoite oli 100 henkilön lisäys vuosittain. Luonnollinen väestön lisääntyminen (syntyvyys - kuolleisuus) on heikentynyt Siilinjärvellä vuoden 2015 jälkeen joka vuosi ja vuonna 2020 luonnollinen väestönmuutos kääntyi negatiiviseksi ollen -3 henkilöä. Muuttoliike oli myös tappiollinen -170 henkilöä kun se vielä vuonna 2019 oli -251 henkilöä. Muuttotappion vähentyminen johtui piristyneestä tulomuutosta. Tulomuutto piristyi, vaikka uusia asuntoja valmistui vain 86, kun edellisenä vuonna uusia asuntoja valmistui 113. Erityisesti valmistuneiden kerrostaloasuntojen määrä väheni edellisestä vuodesta.

Työpaikkojen kasvatavoite on 50 vuosittaista työpaikkaa. Ennakoarvioiden mukaan tavoite ylitettiin, mutta tilinpäätöksen sivun 19 kuvassa arvioitu kasvu on 40 työpaikkaa. Tilinpäätöksen valmistumisen aikaan tilastoissa oli +15 työpaikkaa, mutta tilastot eivät ole valmiit. Tavoitteen saavuttamista ei voi vielä varmistaa. Edellisenä vuonna työpaikkojen nettolisäys oli 44.

Työpaikkoja on alkanut poistua yrittäjien eläköitymisen myötä, minkä vuoksi uusia työpaikkoja on

löydyttävä entistä enemmän, jotta nettomääräinen kasvu jatkuu tavoitellusti. Olisi myös tärkeää löytää eläköityvien yrittäjien yrityksille jatkajia. Viime vuonna valmistunut Harjamäen kaava mahdollistaa INNOCUMin alueen kehittämisen ja on osaltaan edistämässä työpaikkojen kasvua jatkossa.

Kysymyksiä

Kasvun alla on tavoitteena myös monimuotoinen asuminen, mutta tälle ei ole asetettu tavoitetta. Seurataanko monimuotoisen asumisen tavoitetta jollakin mittarilla?

Kuinka asumisen monimuotoisuus on kehittynyt Siilinjärvellä?

Hyvinvointi

Strategiassa mainitut hyvinvoinnin tavoitteet ovat sivistyksen, sosiaalisen toimintakyvyn ja terveyden edistäminen, viihtyisä elinympäristö, monipuoliset harrastusmahdollisuudet sekä osaava ja innostunut henkilöstö.

Kunnanvaltuusto hyväksyi viime vuoden aikana Siilinjärven kunnan turvallisuussuunnitelman sekä suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi.

Vuoden 2020 tavoitteena oli laatia ja ottaa käyttöön ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön toimintaohje psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi ja päihdeiden käytön vähentämiseksi. Toimintaohje ei valmistunut vuoden 2020 aikana. Osana toimintaohjetta laadittiin perusopetuksen päihdesuunnitelma ja tämä hyväksyttiin sivistyslautakunnassa joulukuussa 2020.

Toisena tavoitteena oli ikääntyneiden vajaaravitsemuksen ehkäisyn ja hoidon toimintamallin laatiminen ja käyttöönotto. Tämä tavoite toteutui.

Kolmas tavoite oli kuntalaisten osallistaminen. Koronaepidemian myötä sähköiset kanavat korostuivat kuntalaisten osallistamisessa. Kyselyitä toteutettiin sähköisesti ja kokemusperäisenä arviona kunnan toiminta sosiaalisen median kanavissa on kehittynyt hienosti. Tilinpäätöksen mukaan, epidemian vuoksi lapsiparlamentin toimintaa ei voitu käynnistää. Kuitenkin kunnassa järjestettiin kaikenlaisia muita kokouksia varsin paljon. Jopa suurimmassa riskissä olevat vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui kolmesti vuoden aikana.

Neljäs tavoite oli, että kunnan palvelurakenne mahdollistaa toimivan ja vaikuttavan hyvinvoinnin edistämisen toteutumisen. Kunnassa kokoontuu säännöllisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (Hyte) työryhmä sekä järjestöjen ja kunnan yhteinen asiantuntijaelin, järjestö- ja toimijafoorumi. Hyte-ryhmä kokoontui kuukausittain. Lisäksi vanhus- ja vammaisneuvosto sekä Voimaa vanhuuteen -työryhmä kokoontuivat.

Kysymyksiä

Informatiivisissa tunnusluvuissa vajaaravitsemuksen esiintyminen (RAI) ikääntyneiden palveluissa -mittarin luku oli vuonna 2020 11, kun se vuonna 2019 oli 45. Tarkoittaako tämä, että vajaaravitsemuksen esiintyminen on vähentynyt merkittävästi?

Millä terveyden edistämisen aktiivisuuden (TEA-viisari) sektoreilla Siilinjärven kunta menestyy parhaiten ja missä olisi eniten kehitettävää? Voisiko TEA-viisarin sisältöä avata vähän lisää?

Miksi lapsiparlamenttia ei saatu käynnistettyä, mutta muuten kokouksia pidettiin paljonkin epidemiasta huolimatta?

Kuinka Siilinjärven kunta on varmistanut palvelujen saamisen niille kuntalaisille, joilla ei ole sähköisiä palvelukanavia käytettävissään?

Talous

Kunnan strategiassa taloustavoitteina ovat investointikyky sekä tulokselliset palveluprosessit.

Vuosikatetta kertyi 9,5 M€, mikä on 11,9 M€ enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuosikate kattoi poistot ja arvonalentumiset eli siihen nähden tulo-rahoitus oli riittävä. Vuosikatteeseen vaikutti merkittävästi valtion lisätalousarvioissaan myöntämät koronatuet valtionosuuksiin sekä yhteisöveron tuottoon.

Valtuuston sitova tavoite suunnittelukaudelle 2020 - 2022 on, että velkamäärä €/asukas on alle kuntien keskiarvon. Kunnan velka on 3.809 €/asukas, kun Suomen kunnilla se on keskimäärin 3.474 €/asukas. Lisäksi tavoitteena on, että taseluonteisten nettoinvestointien omarahoitusosuus on taloussuunnittelukaudella keskimäärin 80 %. Taseen investointien tulo-rahoitusosuus tilinpäätöksen ja vuosien 2021–2022 perusteella olisi jäämässä 58 %:iin.

Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli 63,1 prosenttia, mikä on selvästi yli maan ja maakunnan keskimääräisen suhteellisen velkaantuneisuuden. Toteutuneen tilinpäätöksen ja tulevien vuosien alijäämäkehitys on muodostumassa huolestuttavan suureksi vuodesta 2022 alkaen (-6 M€). Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2020 § 42 kokouksessa talouden pitkän tähtäimen (PTS) suunnitelman. Tällä pyritään tasapainottamaan taloutta, mutta suunnitelma ei ole vielä riittävä.

Yhteenveto

Strategisten tavoitteiden osalta työpaikkamäärän kasvu ei ole tiedossa. Hyvinvoinnin tavoitteista toteutuivat kokonaisuena HYTE-työryhmän, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä järjestö- ja toimijafoorumien kokoontumiset. Myös ikääntyneiden vajaravitsemuksen ehkäisyyn ja hoidon toimintamalli otettiin käyttöön. Positiivisena asiana on myös hyvä mainita sähköisten kanavien sekä sosiaalisen median käytön lisääntyminen.

Strategisista tavoitteista jäi selkeästi toteutumatta väkiluvun kasvutavoite sekä talouden tavoitteet. Hyvinvoinnin tavoitteissa ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön toimintaohje psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi ja päihdeiden käytön vähentämiseksi on kesken sekä lapsiparlamentti ei kokoontunut.

Kysymys

Millä keinoilla tehostetaan kasvua?

2.2 Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutumista seurattiin valtuustotasolla kolmannesvuosiraportoinnilla. Palvelualueilla talousarviota seurataan kuukausiraportoinnin kautta.

Alkuperäisen vuoden 2020 talousarvion mukainen tilikauden alijäämä oli -2,7 M€. Muutostalousarvio hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 28.9.2020. Tämän mukaan tilikauden alijäämä oli -5,1 M€. Tilinpäätöksessä tilikauden ylijäämäksi tuli 0,51 M€. Pandemian vuoksi talouden ennustaminen oli poikkeuksellisen vaikeaa viime vuonna.

Pandemiaan liittyvät lisätulot valtiolta olivat noin 7,3 M€, kun koronasta aiheutuvat kustannukset ja verotulomenetykset olivat noin 4 M€.

Toimintatuotot ylittivät muutostalousarvion 4,6 prosenttia. Merkittävin tekijä oli teknisten palveluiden laskuttamat työpalveluiden myynnit investointikohteiden yhteydessä tehdyistä vesiverkostotöistä Kuopion Vedelle sekä laskutetut leasingkohteiden projektikustannukset olivat yhteensä 0,896 M€, nämä eivät olleet talousarviossa.

Toimintakulut toteutuivat kokonaisuutena muutostalousarvion mukaisesti. Henkilöstökulut toteutuivat 1,58 M€ talousarviota pienempinä. Erikoissairaanhoidon asiakaspalveluostot taas ylittivät talousarvion 1,364 M€. Erikoissairaanhoidon talousarvion ylitystä lisäsi vielä avustuksissa käsiteltävä sairaanhoitopiirin lasku kuntaosuuteen kohdistuvasta alijäämästä 763.000 euroa. Kunnanhallitus oli leikannut sosiaali- ja terveyslautakunnan muutostalousarviota 2,5 M€ perustuen Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä saatuun ennakkotietoon ja kunnan tekemiin laskelmiin. Toteuma oli kuitenkin lähes sosiaali- ja terveyslautakunnan muutostalousarvioehdotuksen mukainen.

Verotuloista kunnan tulovero oli 2,155 M€ (6 prosenttia) muutostalousarviota suurempi. Kiinteistöveron määrä oli 0,226 M€ (4 prosenttia) muutostalousarviota pienempi. Yhteisöveroosuus taas oli 0,183 M€ (4 prosenttia) talousarviota suurempi. Valtionosuuksien kasvu johtui koronaan liittyvistä tuista.

Poistoissa ja arvonalentumisissa on mukana purettavien kiinteistöjen menojäännöstä 0,389 M€ sekä Kiinteistö Oy Vapaa-ajankeskuksen osakkeisiin tehty alaskirjaus 1,994 M€. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 0,567 M€ (9 %) talousarviota suuremmat.

1000€	Talousarvio	Muutostalousarvio	Toteuma	Toteuma %
Toimintatuotot	34 607	34 248	35 828	105
Valmistus omaan käyttöön	130	130	164	126
Toimintakulut	-162 499	-162 761	-162 816	100
Toimintakate	-127 762	-128 383	-126 824	99
Verotulot	93 010	89 489	91 601	102
Valtionosuudet	37 287	41 120	43 892	107
Rahoitustuotot ja -kulut	806	806	843	105
Vuosikate	3 340	3 032	9 512	314
Poistot ja arvonalentumiset	-6 088	-8 082	-9 038	112
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos	-2 747	-5 050	474	-9
Tilinpäätössiirrot			36	
Tilikauden yli- tai alijäämä	-2 747	-5 050	510	-10

Taulukko 3 Talousarvion ja toteuman vertailu (sis. sisäiset erät)

Kertynyttä ylijäämää on nyt taseessa noin 5,5 M€. Tämänhetkisen taloussuunnitelman mukaan ylijäämä on kuitenkin supistumassa vauhdilla. Vuonna 2022 taseessa on jo kertynyttä alijäämää yli 6 M€ ja edelleen vuonna 2023 alijäämä on jo yli 12 M€. Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talouden sopeuttaminen on välttämätöntä. Menoja on vähennettävä ja/tai tuloja kasvatettava. Valtuusto hyväksyi 14.12.2020 § 42 talouden pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) mutta se ei ole

vielä riittävä, joten uusia toimenpiteitä tarvitaan. Pitkän tähtäimen suunnitelma tulee ulottaa kaikille kuntakonsernin osa-alueille.

Kiinteistöjen käyttöikä ja poistosuunnitelmat tulisi arvioida koko konsernin tasolla. Tällä välttyttäisiin ennakoimattomilta alaskirjauksilta ja tulosvaikutuksilta. Talouden suunnittelun tarkentumisen myötä riskienhallinta paranee.

Kysymys

[Mihin tietolähteeseen ja laskelmiin kunnanhallituksen erikoissairaanhoidon määrärahaileikkaus perustuu?](#)

2.3 Kuntakonserni

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanhallitus johtaa ja ohjaa Siilinjärven kuntakonsernia. Sen tehtävänä on valvoa, että ne yhteisöt, joissa kunnalla on määräysvalta, toimivat valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Kunnanjohtaja toimii konsernin johtajana ja vastaa omistajaohjauksen käytännön toteuttamisesta. Siilinjärven kuntakonsernin tytäryhtiöiden toimintaa käytännössä ohjaa osakeyhtiölaki. Tämä vaikuttaa myös toiminnan ja tietojen saannin läpinäkyvyyteen. Kuntakonsernin tasoista arviointitoimintaa vaikeuttaa puutteellinen tiedon saaminen tytäryhteisöistä. Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnalle kuuluu konsernitason arviointi.

Siilinjärven kunnan konserniin kuului vuonna 2020 kuusi tytäryhteisöä. Viime vuonna kunta myi Siilinkeskus Oy:n omistusosuutensa (22,52 %). Yhtiö ei kuulunut tytäryhteisöihin.

Valtuustotason tavoitteita tulisi konserniyhtiöistä yksilöidä, tarkentaa ja konkretisoida. Arviointimittaristojen tulisi olla todennettavia. Talousarvion teksteissä tulisi välttää lyhenteitä/käsitteitä, joita lukija ei voi suoraan lukemansa perusteella hahmottaa.

Kasvu

Tavoitteena on, että konserniyhtiöiden toiminta tukee ja edistää asukkaiden ja yritysten määrän kasvua sekä Siilinjärveä arvostettuna asuinpaikkana ja yritysten toimintaympäristönä. Innocumin käyttöaste on säilynyt hyvänä. Kasvun tueksi tarvitaan lisää liike- ja toimistotiloja. Valtuusto hyväksyi 9.11.2020 § 31 asemakaavan ja asemakaavamuutoksen, mikä mahdollistaa toimitilojen lisärakentamisen.

Siilinjärven Kotipolku Oy:llä ei valmistunut uusia asuntoja vuoden 2020 aikana.

Hyvinvointi

Tavoitetasona on, että konserniyhtiöt huomioivat toiminnassaan ja sen kehittämisessä Siilinjärven kunnan hyvinvointikertomuksessa esitetyt hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja tavoitteet. Tilinpäätöksessä on listattu useita toteutettuja hyvinvointia edistäviä toimia. On hienoa, että toimenpiteiden lukumäärää tarkastellen hyvinvointiin on panostettu. Konserniyhtiöiden toimista on mainittu varsin vähän. Fontanellan peruskorjauksen suunnittelu eteni viime vuonna ja peruskorjauksesta tehtiin päätös vuoden 2021 puolella.

Talous

Kriisikuntakriteereistä ainoastaan kunnan veroprosentti ylittyi.

Tunnusluku	2019	2020
Vuosikate	3,5 M€	16,2 M€
Investoinnit	24,6 M€	10,3 M€
Investointien tulo-rahoitus	14,30 %	157,7
Konsernitaseen loppusumma	243,1 M€	249,9 M€
Omavaraisuus	26,80 %	27,50 %
Lainat ja vuokravastuut	210,4 M€	205,9 M€
Kertynyt yli-/alijäämä per asukas	-7 €	156 €
Lainamäärä	148,8 M€	151,9 M€
Lainamäärä per asukas	6 944 €	7 151 €

Taulukko 4 Konsernin talouden tunnusluvut

Tytäryhtiöt

Siilinjärven Uimala Oy

Siilinjärven Uimala Oy:n liikevaihto vuonna 2020 oli 567.000 euroa. Tilikauden tappio oli 150.000 euroa, mikä aiheutui lähinnä korona-pandemian vaikutuksista. Uimala jouduttiin pitämään viranomaisten määräyksistä välillä suljettuna, minkä vuoksi kävijämäärät ja sitä kautta myyntitulot laskivat merkittävästi. Kävijämäärätavoitteesta (110 000/vuosi) saavutettiin noin 60 prosenttia. Myynti jäi budjetoidusta 36 prosenttia.

Kiinteistön peruskorjaus käynnistyy kesällä 2021 n. 1,5 vuodeksi. Uimala on kiinni koko peruskorjauksen ajan.

Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus

Äkillisten vikojen vuoksi kylpylän toiminta keskeytyi vuoden aikana kahdesti. Tilikauden tappio oli noin 10.000 €. Vastikkeet ovat kattaneet kiinteistön korjaus- ja ylläpitokulut, mutta eivät kiinteistön vuosipoistoja. Kiinteistön peruskorjaustyötä suunniteltiin vuoden 2020 aikana, mutta varsinainen päätöksenteko tapahtui vuoden 2021 alussa.

Siilinjärven Pysäköinti Oy

Tilikauden tulos oli noin 0,21 M€ voitollinen. Pysäköintihallissa aloitettiin korjaustyöt vuoden 2020 aikana.

Siilinjärven Kotipolku Oy

Siilinjärven Kotipolku Oy:lle ei valmistunut yhtään uutta asuntoa vuoden 2020 aikana. Tämä vaikutti myös kunnan väkiluvun kehitykseen. Vuokra-asuntojen käyttöaste oli korkea (95,7 prosenttia) mutta laski edellisestä vuodesta. Tilikauden voitto on 0 €.

Kiinteistö Oy Isoharja

Alueelle laadittiin vuonna 2020 uusi asemakaava ja asemakaavan muutos. Tämä mahdollistaa uuden toimitilan rakentamisen kiinteistöyhtiölle. Tilikauden voitto oli noin 0,401 M€.

3 Palvelualueet

Palvelualueiden valtuuston sitovat tavoitteet ovat hyvin kirjavia. Niiden arviointi on osin haastavaa ja jopa mahdotonta. Tarkastuslautakunta kehottaa palvelualueita tarkastelemaan erityisesti tavoitteiden selkeyttä ja mitattavuutta ja kuinka se palvelee kunnan strategisia tavoitteita. Toteumia raportoitaessa on myös syytä varmistaa, että toteuma vastaa tavoitteeseen. Riskiarviossa olisi syytä arvioida tekijöitä, jotka voivat estää tavoitteen toteutumisen.

Pandemian aiheuttamat haasteet on otettu arvioinneissa huomioon. Tarkastuslautakunta on arvioinut tavoitteiden toteutumista siltä osin kuin se on mahdollista. Palvelualueiden valtuuston sitovat tavoitteet pääsääntöisesti toteutuivat.

3.1 Elinvoima- ja konsernipalvelut

Palvelualueen toimintatuotot toteutuivat 0,395 M€ (6 %) muutostalousarviota suurempina. Myyntituotot olivat 0,254 M€ pienemmät mutta muut toimintatuotot olivatkin muutostalousarviota suurempia. Toimintakulut toteutuivat 0,113 M€ (1 %) muutostalousarviota suurempina. Palvelujen ostot olivat 0,263 M€ muutostalousarviota pienemmät, myös avustukset jäivät hieman pienemmiksi. Muuten toimintakuluissa oli kasvua. Toimintakate oli 0,281 M€ muutostalousarviota parempi.

Kasvu

Väestömäärä väheni mutta työpaikkojen määrän kasvoi, lisäys 15 uutta työpaikkaa. Koko vuoden työpaikkatilastot eivät olleet vielä valmiina. Joukkoliikenteen palvelutasoa mukautettiin poikkeusolojen aikana keväällä 2020. Poikkeusolojen jälkeen vuorotarjonta palautui ennalleen. Vuoden matkustajamäärät olivat 28 % edellistä vuotta pienemmät.

Hyvinvointi

Asema ja kyläkaavoja valmistui. Joukkoliikenne 2030 -ohjelma on hyväksytty ja ohjelma huomioi myös koronan vaikutukset.

Ympäristöterveyspalveluiden valvontasuunnitelman toteumaraportin mukaan terveysvalvonnan henkilövoimavarat eivät riitä valtakunnallisten valvontaohjelmien mukaisen tarkastustiheyden toteuttamiseen. Säännöllisen valvonnan toteuma oli vuonna 2020 53 %.

Talous

Kunnan taloudellinen tulos oli talousarviota parempi. Toiminnallinen tulos oli noin 4,3 M€.

Joukkoliikenteessä yhteiseen vyöhykkeeseen siirtymisen selvitystyö on aloitettu.

Kysymyksiä

Mihin toimenpiteisiin on ryhdytty tai aiotaan ryhtyä, että ympäristöterveyden valtakunnallisten valvontaohjelmien mukainen tarkastustiheys voitaisiin toteuttaa?

3.2 Sivistyspalvelut

Sivistyspalveluiden toimintatuotot toteutuivat 0,37 M€ muutostalousarviota suurempina. Myyntituottoja kertyi arvioitua enemmän kotikuntakorvauksista ja varhaiskasvatuspalveluiden myymisestä. Avustukset kasvoivat valtion koronaan liittyvien kustannusten kompensoinnista. Toimintakulut toteutuivat 0,533 M€ muutostalousarviota pienempinä. Erityisesti henkilöstökulut sekä palveluiden ostot toteutuivat talousarviota pienempinä. Toimintakate toteutui 0,57 M€ muutostalousarviota parempana. Poikkeusolot vaikuttivat merkittävästi palveluntuotantoon ja talouteen. Etäopetukseen siirtyminen vaati muutosvalmiutta opettajilta ja muulta henkilöstöltä sekä oppilailta.

Kasvu

Sivistyspalveluiden tavoitteena oli väestöennusteiden mukainen palveluverkko sekä asiakastyytyväisyys vähintään 3 (1 - 4 asteikolla). Perusopetuksen saavutettavuus on parempi kuin maakunnassamme keskimäärin. Asiakastyytyväisyyskyselyn vastausten keskiarvo oli 3,53. Näiltä osin tavoitteet saavutettiin.

Hyvinvointi

Terveellisten ja tarkoituksenmukaisten tilojen tavoitetta edistettiin ottamalla käyttöön lisää väistötiloja Ahmolla sekä suorittamalla tiiviyskorjauksia Kasurilan ja Suininlahden kouluilla. Vuorelan koulu ja kirjasto valmistuivat joulukuussa 2020 ja päätökset uudesta Ahmon koulusta ja Siilinkosken päiväkodista.

Nykyisen oppimiskäsityksen mukaisten oppimisympäristöjen edistämistä on toteutettu Ahmon koulun väistötilojen sekä uuden Vuorelan koulun kalustamisella.

Vuorelan sivukirjasto saatiin valmiiksi ja avautui vuoden 2021 alussa. Palloiluhallihanke on valmistelussa ja Kuuslahden lähiliikuntapaikka on lähes valmis.

Kirjastossa omatoiminouto ja -lainaus automaattilla on otettu käyttöön. Myös verkkokirjasto on käytössä. Kansalaisopiston toimipisteiden määrä on pysynyt lähes vuoden 2019 tasolla.

Kunnalla oli kokeiluluonteisesti käytössä Walkers on Wheels –kohtaavan nuorisotyön mallissa Aseman Lapset ry:n Wauto-auto neljän kuukauden ajan. Tämän tyyppinen helposti lähestyttävä toiminta on nuorille tärkeä kuulluksi tulemisen tapa ja oivallista ennaltaehkäisevää lähestymistä ohjaamalla avun tarvitsijaa oikeaan suuntaan.

Henkilöstön työtyytyväisyys on korkeampaa kuin kunnassa keskimäärin ja työtapaturmista johtuvia sairauspoissaoloja oli tavoitteen mukaisesti alle 200 päivää.

Talous

Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden yksikkökustannukset ovat edelleen maakunnan keskiarvoon verraten pienemmät. Säästötoimenpiteet on toteutettu suunnitellusti.

Kysymyksiä

Oppilaskohtaiset kustannukset ovat kasvussa sekä peruskoulussa että lukiossa. Mistä tekijöistä kustannusten kasvu muodostuu?

Tilinpäätöksessä kerrotaan palloiluhallihankkeesta. Onko hallin suunnittelussa otettu huomioon hallin monikäyttöisyys useampia lajeja varten?

Poikkeusoloilla on mahdollisesti ollut vaikutuksia lasten ja nuorten oppimiseen ja hyvinvointiin. Kuinka näiden seurantaan ja korjaamiseen varaudutaan jatkossa?

Millainen palaute Wauton käytöstä tuli ja mitä vaikutuksia kokeilulla oli nuoriin?

Kuinka moniammatillista yhteistyötä toteutettiin lakkautetun etuluokan korvaamisessa?

Vaikuttaako lasten määrän vähentyminen ja yksityisen tarjonnan lisääntyminen Siilinkosken päiväkodin rakentamissuunnitelmaan?

Perusopetuksen saavutettavuus on parempi kuin maakunnassamme keskimäärin, mutta onko se väestöennusteiden mukainen kuten tavoite oli?

3.3 Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut

Toimintatuotot ylittivät muutostaloussuunnitelman 0,291 M€:lla, mikä johtui ennakoitua suuremmista myyntituotoista sekä hankkeisiin saaduista tuista ja avustuksista. Toimintakulut olivat 0,61 M€ muutostaloussuunnitelmaa suuremmat. Henkilöstökuluissa säästettiin muutostaloussuunnitelmaan nähden 1,072 M€, mutta muissa kustannuksissa taloussuunnitelma pääosin ylittyi. Toimintakate muodostui 0,23 M€ muutostaloussuunnitelmaa paremmaksi.

Sosiaali- ja terveystaloudellisten palveluiden on tällä hetkellä tyypillistä pitkäkestoinen työvoimapula. Koska työvoiman saatavuuteen ei ole näkyvissä helpotusta, tilanteeseen on löydettävä asianmukainen ratkaisu. Tätä edellyttää jo voimaantuleva mitoituslainsäädäntö sekä väestörakenteen muutokset.

Kasvu

Digitaalisten palveluiden kehittäminen ja lisääntyvä käyttöönotto on edennyt. Potilastietojärjestelmän vaihto aiheutti lisätyötä vielä vuoden 2020 aikana.

Kotihoidon asiakkaiden sairaalavuorokausien määrä on vähentynyt. Vuonna 2019 päiviä oli 15 ja vuonna 2020 9,6 päivää. Myös lastensuojelussa olleiden asiakkaiden määrä on vähentynyt, vuonna 2019 oli 297 asiakasta ja vuonna 2020 211 asiakasta.

Lastensuojelun ja perhesosiaalityön työryhmät kouluttautuivat vuonna 2019 systemaattiseen lastensuojelun toimintamalliin ja työskentely käynnistyi vuoden 2020 alusta. Työskentelymallissa hyödynnetään perheterapeutista ymmärrystä ja työskentelyssä huomio kiinnittyy ihmisten välisiin suhteisiin ja vuorovaikutukseen, ei yksittäisen ongelman hoitamiseen. Työskentely on kokonaisvaltaista lapsen, vanhempien ja koko perheen tukemista.

Hyvinvointi

Henkilöstön hyvinvoinnin osalta tavoitteet ovat toteutuneet. Terveystaloudelliset poissaolot vähenivät 10,6 %. Työtapaturmien ja ammattitautien määrä väheni edellisvuodesta 91,6 %.

Henkilöstökoulutukseen osallistumisessa jäätin tavoitteista, vähennys 33 % edellisestä vuodesta.

Henkilöstösäästöt johtuivat suurelta osin rekrytointivaikeuksista. Tarkastuslautakunta pitää tilannetta huolestuttavana.

Raportoiduista potilas- ja asiakasturvallisuusilmoituksista reilu neljännes oli läheltä piti –tilanteita kun tavoitteena oli yli 60 prosenttia.

Talous

Siilinjärven suhteellinen asema kuntien sote-nettotoimintamenoihin on säilynyt edellisen vuoden tasolla. Koronasta aiheutuneita välittömiä lisämenoja sosiaali- ja terveystaloudessa oli vajaa 1,5 M€.

Erikoissairaanhoidon menojen ennakoimattomuus muodostaa kunnalle jatkuvan taloudellisen riskin.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskus Tarinaharjussa lopetti toimintansa vuoden 2020 lopussa.

Kysymyksiä

Johtuuko lastensuojelun asiakkaiden väheneminen onnistuneesta ennaltaehkäisystä/ennakoinnista vai koronan vaikutuksista?

Millainen taloudellinen ja toiminnallinen vaikutus Servica Oy:n kanssa tehdyllä palvelusopimuksella on ollut verrattuna aikaisempaan?

Kasvatus- ja perheneuvolan tavoitteena on ollut asiakasprosessin kehittäminen, kutsukirje ensimmäiselle ajalle. Tavoitetasoksi on määritelty, että ensimmäinen aika annetaan kolmen kuukauden sisällä ilmoittautumisesta. Kuinka hoitotakuun toteutumista on seurattu ja raportoitu?

3.4 Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden toimintatuotot olivat 0,914 M€ muutostalousarviota suuremmat, mikä muodostui talousarviota suuremmista myyntituotoista. Toimintakulut olivat 0,617 M€ muutostalousarviota suuremmat. Palvelujen ostot ylittivät talousarvion 0,363 M€ ja aineet, tarvikkeet ja tavarat 0,172 M€. Toimintakate toteutui lähes 0,33 M€ muutostalousarviota parempana.

Rakennusvalvonnassa ja ympäristönsuojelussa haettiin oikaisua neljään viranhaltijapäätökseen. Viranomaislautakunta ei muuttanut päätöksiä. Kolmeen oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen ja yhteen lautakunnan lupapäätökseen haettiin oikaisua hallinto-oikeudesta.

Yksityisteiden puolella tavoitteena oli 2 – 4 ylläpito-hanketta/vuosi liikenteellisesti merkittäville yksityisteille. Hankkeita on meneillään tai tehtiin yhteensä 15 yksityistielle.

Kasvu

Taivallahden 2. vaihe ja Pyöreälahden 3. vaihe ovat valmistuneet. Terveyskeskuksen rakentaminen on aloitettu. Paloaseman toimitilahankkeen valmistelua on jatkettu taloushallinnon kanssa.

Hyvinvointi

Liikenneväyliä on saneerattu: Simonsalon ja Pyyllammen alueilla saneeraukset ovat valmistuneet. Kasurilantien 2. vaiheen saneeraus on valmis. Tilinpäätöksessä tulisi tarkemmin avata vanhojen alueiden korjaussuunnitelmien toteutumista. Jäikö jotain toteuttamatta?

Vuorelan koulu valmistui aikataulun mukaisesti vuonna 2020. Terveyskeskuksen rakentaminen aloitettiin loppuvuodesta. Ahmon koulun ja Siilinkosken päiväkodin hankesuunnitelmat ovat valmiina, mutta rakentamista ei ole vielä aloitettu. Hankkeet etenevät kuntastrategian mukaisesti ja sen toteutumista tukien.

Talous

Toimintakate toteutui talousarviota parempana. Merkittävänä tekijänä tähän oli kuitenkin budjetoimaton laskutus Kuopion Vesi Oy:ltä. Toimintakulut ylittivät talousarvion lähes kahdeksalla prosentilla. Talousarviopoikkeamia on selitetty hyvin vähän.

Kysymyksiä

Mistä johtuu palveluostojen ylittyminen yli 363.000 euroa budjetoidusta? Miksi tätä ei tuotu muutostalousarvioon?

Tekniseltä puolelta on poistunut vesihuoltolaitos, ulkopuolista suunnittelua ja toteutusta ostetaan runsaasti organisaation ulkopuolelta sekä investointeja toteutetaan elinkaarihankkeina. Digipalvelujen käyttö kiinteistönhoidossa ei ole vielä laajamittaista.

Kuinka nämä ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat organisaation rakenteeseen ja toimintaan? Kuinka varmistetaan oikeanlainen osaaminen uusiin toimintatapoihin?

3.5 Yhteiset palvelut

Toimintatuotot toteutuivat 0,56 M€ muutostalousarviota pienempinä. Poikkeama on pieni. Toimintakulut toteutuivat 0,203 M€ muutostalousarviota pienempinä. Suurimpina eroina henkilöstökulut olivat 0,414 M€ muutostalousarviota pienemmät, kun taas palvelujen ostot 0,157 M€ suurempina sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat 0,113 M€ muutostalousarviota suurempia. Toimintakate toteutui 0,148 M€ muutostalousarviota suurempana.

Pandemia aiheutti muutoksia erityisesti ruoka- ja puhtauspalveluissa keväällä.

Kasvu

Kesällä 2020 Siilinjärven kunta ilmoitti tavoitteeksi olla kokonaisvaltaisesti johtava etätyön kehittäjäkunta. Tätä tavoitetta tukemaan kuntaan rekrytoitiin täysin uuteen tehtävään digijohtaja vuoden lopulla.

Hyvinvointi

Tietotekniikkapalvelut ulkoistettiin Kuntien Tieralle 1.10.2020 lukien. Tämän lisäksi taloushallinnon raportoinnin ja johdon työpöydän hankinta on tehty ja käyttöönotto käynnistetty. Sairaushoito- ja sairauspoissaolot vähenivät edellisestä vuodesta. Huolestuttava muutos on kuitenkin mielenterveyssyistä johtuva poissaolojen kasvu kolmanneksella edellisvuoteen verrattuna.

Työtapaturmien aiheuttamat poissaolot vähenivät 58 prosenttia ollen 428 päivää. Muutos on erinomainen, mutta taso on edelleen korkea ja työtä tapaturmien estämiseksi on jatkettava.

Talous

Kirjattuna tavoitteena on, että enintään noin 2/3 lainasalkusta on sidottu 5/10 vuoden korkoon tai suojattu korkojohdannaisilla. Lainakannan suojaustaso oli vuoden lopussa 74 prosenttia, mikä on hieman yli tavoitellun. Kokonaisuutena näillä ratkaisuilla on taloutta turvaava vaikutus niin kauan kun ei ole ylisuojausta.

Kysymyksiä

Hävikkiruoan myynti on laajennettu kaikille kouluille syksyllä. Kuinka suuri vaikutus tällä on ollut ruokahävikin vähenemiseen? Onko ostomahdollisuus vain kunnan henkilökunnalle?

Pandemia lienee aiheuttanut myös henkilöstön koulutusvajetta. Onko suunnitelmia kuinka tämä paikataan pandemian väistyessä?

Tilinpäätöksessä on mainittu raportoinnin ja johdon työpöytä. Mitä tämä sisältää ja mitä muutoksia tai parannuksia tämä tuo talouden hallintaan?

Millä toimilla varmistetaan henkilöstön mielenterveysongelmien väheneminen?

4 Investoinnit

Investoinnit bruttona olivat 4,2 M€. Suurimmat erät olivat kuntatekniikka (1,8 M€), toimitilat (0,6 M€) sekä tietojärjestelmät (0,6 M€). Toteutuneita tuottoja oli 2,6 M€. Tästä merkittävimmät olivat maa- ja vesialueiden myynnit (1,7 M€) sekä osakkeiden ja osuuksien myynti (0,5 M€). Osakkeiden ja osuuksien myyntiä ei ollut huomioitu talousarviossa. Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 1,6 M€, mikä oli 2,2 M€ muutostalousarviota pienempi ja 3,6 M€ vuoden 2019 nettoinvestointeja pienempi. Nettoinvestointien määrä oli poikkeuksellisen alhainen.

Kunnanhallituksen alaiset investoinnit olivat nettona 1,6 M€ ja ne alittivat muutostalousarvion 1 M€:lla. Ylityksestä noin puolet selittyi budjetoimattomista osakkeiden ja osuuksien myynnistä. Maa- ja vesialueista tuli tuloja 0,279 M€ talousarviota enemmän ja investointikulut alittuivat 0,213 M€.

Sivistyslautakunnan investoinnit keskittyivät koulujen koneisiin ja kalusteisiin sekä liikuntapaikkainvestointeihin. Investoinnit olivat nettona 0,431 M€ ja toteutuivat 0,074 M€ muutostalousarviota pienempinä.

Teknisen lautakunnan alaiset investoinnit olivat nettona 2,4 M€, mikä oli 0,876 M€ muutostalousarviota vähemmän. Maa- ja vesirakentamisen kulut olivat 0,695 M€ pienemmät ja toimitilojen kulut 0,027 M€ suuremmat. Rakennuksista ja toimitiloista syntyi myös tuottoja 0,208 M€, jota ei talousarviossa ollut. Talousarviossa oli myös Vesihuoltolaitoksen investointeja 0,668 M€ mutta nämä eivät enää ole investointeja vaan kulkevat käyttötalouden kautta ja veloitettiin Kuopion Vesi Oy:ltä.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaiset investoinnit olivat 0,359 M€, mikä on 0,232 M€ muutostalousarviota vähemmän. Hammashoitoyksikön uusiminen ei toteutunut. Investoinneista suurin osa kohdistui tietokoneohjelmistoihin.

5 Eriytetyt tilinpäätökset

Toimitilojen ylläpito

Tilikauden alijäämä oli 2,3 M€, mikä oli 0,345 M€ talousarviota heikompi. Edelliseen vuoteen verrattuna tilikauden alijäämä pieneni 0,059 M€:lla. Liikevaihtoa kertyi 6,9 M€, mikä oli 0,187 M€ talousarviota enemmän. Henkilöstökuluissa syntyi säästöä 0,135 M€ mutta muuten kulut ylittivät talousarvion. Materiaalit palvelut -osassa ylitystä oli 0,241 M€. Poistot ja arvonalentumiset ylittivät talousarvion 0,516 M€:lla.

6 Muut havainnot

Kunnan taloustilanne näyttää hetkellisesti hyvältä. Taloussuunnitelma on kuitenkin raskaasti alijäämäinen ja tarkka taloudenpito on edelleen tärkeää.

Eriyisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerit (kriisikuntakriteerit) tulevat käyttöön vuonna 2022, jolloin lukuja tarkastellaan vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella.

Tunnusluku	2020	Raja-arvo	Arvio
Kunnan taseen kertynyt yli-/alijäämä	5,485 M€	<0	●
Konsernin taseen kertynyt yli-/alijäämä per asukas	156 €	-1000/-500	●
Tunnusluku	2020	Raja-arvo	Arvio
Konsernin vuosikatteen ja poistojen suhde	131 %	80 %	●
Tuloveroprosentti	22,00 %	21,96 %	●
Lainojen ja vuokravastuiden määrä per asukas	9 691 €	12 342 € (2019)	●
konsernin laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,8	●

Taulukko 5 Uudet kriisikuntakriteerit

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa

tai jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot

- kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
- kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;

- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
- konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Seuraavan budjetin valmistelussa on huomioitava edellisten vuosien poikkeuksellisuus.

Uuden valtuustokauden alkaessa on varmistettava luottamushenkilöiden riittävä koulutus. Koulutusaiheina olisi hyvä käsitellä ainakin luottamushenkilöiden vastuut, velvollisuudet sekä tiedonsaantioikeudet yksilönä ja toimielincollegiona.

7 Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 valtuuston käsiteltäväksi. Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa julkituoduista havainnoista ja suosituksista vastauksen kunnanhallitukselta lautakuntien käsittelyn jälkeen 30.9.2021 mennessä.

Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen vastaukset tulee toimittaa tiedoksi valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle. Kunnanhallitukselta pyydetään kannanotto koko arviointikertomuksen sisältöön ja vastauksista tulee selvitä, mihin konkreettisiin toimiin on ryhdytty.

Tilintarkastuskertomuksen mukaan kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajien esitykseen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunta kiittää kunnan johtoa ja koko henkilökuntaa sekä tarkastuslautakunnassa vierailleita asiantuntijoita hyvästä yhteistyöstä.

Allekirjoitukset

Siilinjärvellä 11. toukokuuta 2021

Toni Juvonen
puheenjohtaja

Anna Huttunen
varapuheenjohtaja

Matti Gröhn
varajäsen

Riitta Kerkola
jäsen

Jukka Tuppurainen
jäsen